

- Henkilöstömenot
- Arvonlisävero:
  - Veron yleispiirteet
  - Alv kirjanpidossa.
- Ulkomaanrahan määräiset erät:
  - Kirjanpidossa
  - Tilinpäätöksessä.

KIRJANPITO 22C00100

Luento 6a: Henkilöstömenot

KULULAJIKOHTAINEN KAAVA (KPA 1:1 §)

- **LIKEVAIHTO**

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos

Valmistus omaan käyttöön

Liiketoiminnan muut tuotot

Materiaalit ja palvelut

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Ostot tilikauden aikana

Varastojen muutos

Ulkopuoliset palvelut

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Henkilösivukulut

Eläkekulut

Muut henkilösivukulut

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot

Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä

Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset

Liiketoiminnan muut kulut

LIKEVOITTO (-TAPPIO)

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

HENKILÖSTÖMENOT

- KPA 1:1 § :

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Henkilösivukulut

Eläkekulut

Muut henkilösivukulut

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

PALKKAN KÄSITE

- Palkalla tarkoitetaan (EPL 13§):
  - Kaikenlaatuinen palkka, palkkio, etuus tai korvaus, joka saadaan työ- tai virkasuhteesta
  - Kokous- ym. palkkio
  - Luontoisetu:
    - Auto-, ravinto-, asunto- tms. etu.

PALKKAN KÄSITE

- Palkkaa eivät ole verovapaat:
  - Tavanomaiset ja kohtuulliset henkilökuntaedut:
    - Terveystenhoito
    - Henkilökunta-alennukset yms.
  - Kustannusten korvaukset:
    - Km-korvaus
    - Päiväraha
  - Verohallitus antaa vuosittain määräykset korvausten perusteista ja määristä.

TYÖNANTAJAN SOSIAALI- VAKUUTUSMAKSUT 2018

- Työnantajan sairausvakuutusmaksu (0,86%)
  - = Sosiaaliturvamaksu, sotu-maksu
- Työnantajan muita sosiaalimenoja:
  - Työeläkevakuutusmaksu (n. 25,3%)
  - Työttömyysvakuutus (0,65% / 2,60%)
  - Ryhmähenkivakuutus (n. 0,07%)
  - Tapaturmavakuutusmaksu (n.0,80%).

ENNAKKOPERINTÄ

- Ennakkoperintä toimitetaan ennakonpidätyksenä:
  - Työnantaja pidättää palkasta
  - Tilittää edelleen veronsaajalle
- Lisäksi pidätetään työntekijän osuudet:
  - Eläkevakuutusmaksu (6,35%/7,85%)
  - Työttömyysvakuutusmaksu (1,90%).

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

ENNAKKOPERINTÄ

- Työnantaja tilittää pidättämänsä ennakot sekä sosiaaliturvamaksut kuukausittain seuraavan kuukauden 12. päivänä.
- Pienet yritykset voivat suorittaa tilityksensä neljännesvuosittain.
- Maksut verotilijärjestelmään (*Omavero*).

OMAVERO-PALVELU

- OmaVero on kooste veronmaksajan oma-aloitteisista veroista, mm.:
  - Arvonlisävero
  - Työnantajasuoritukset:
    - Ennakonpidätys
    - Työnantajan sosiaaliturvamaksu.
- Kausiveroilmoitus:
  - Kk:n 12. päivänä

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

PALKKAKIRJANPITO

- Kirjanpitovelvollisen työnantajan pidettävä palkkakirjanpitoa, johon merkitään:
  - Palkat
  - Sairausvakuutusmaksu (sotumaksu)
  - Kustannustenkorvaukset yms.
  - Säilytettävä 10 v.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

PALKKAKIRJANPITO

- Palkkakirjanpito (EPL 24-25 §):
  - 1) Palkkakortti:
    - Palkansaajakohtaiset palkkatiedot
  - 2) Palkkalista:
    - Tiedot samana päivänä maksetuista palkoista (kirjanpidon tosite)
  - 3) Palkkasuoritusten yhdistelmä:
    - Yhdistelmä kuukauden palkkalistoista (valvontailmoitus ja tilitykset).

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

PALKKAKIRJANPITO

- Kirjanpitoon ennakonpidätykset kirjataan omalle tililleen (*Ennakonpidätysvelka-tili*).
- Luontoisetujen raha-arvot merkitään vain palkkakirjanpitoon.
- Liikekirjanpitoon merkitään luontoisetujen hankinnasta aiheutuneet todelliset menot, palkkoihin bruttorahapalkka.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

PALKKAKIRJANPITO

- Loma-ajan palkka 2-3 pv/kk; 1.4.-31.3.
- Tilinpäätöksessä kertynyt lomapalkka henkilösivukulkuineen kirjataan tilikauden kuluksi:

per Palkat an Siirtovelat,

per Henkilösivukulut an Siirtovelat.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

ESIMERKKI:

- Palkanmaksu 15.9.:
  - palkka 3 100 euroa,
  - vapaan autoedun verotusarvo 780 euroa,
  - 20 kpl lounaseteleitä, nimellisarvo 8,00 euroa, verotusarvo (75%) 6,00 euroa, yhteensä 120 euroa, (työnantajan meno 160 euroa),
  - päivärahoja 44,00 euroa (verovapaa kustannustenkorvaus),
  - ennakonpidätys 40%, TyEL-maksu 5,0%,
työttömyysvakuutusmaksu 0,60%,
  - sairausvakuutusmaksu, eli sotu-maksu 2,0% (muuta työnantajan maksuja ei oteta tässä huomioon).

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

ESIMERKKI:

- Bruttopalkka:
 $3\ 100 + 780 + 120 = 4\ 000,00$ euroa
- Ennakonpidätys:
 $40\% \times 4\ 000 = 1\ 600,00$ euroa
- TyEL-maksu:
 $5,0\% \times 4\ 000 = 200,00$ euroa
- Työttömyysvakuutus:
 $0,60\% \times 4\ 000 = 24,00$ euroa

ESIMERKKI:

- Palkka käteen:

$$3\,100,00 + 44,00 - 1\,600,00 - 200,00 - 24,00 \\ = 1\,320,00 \text{ euroa}$$

- Sotu:

$$2,0\% \times 4\,000,00 = 80,00 \text{ euroa}$$

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

	Kassa	Palkat	Muut menot	Ennakonpidätys- velka
15.9.	1320	3100	[160] 44	1600
		Työntekijän TyEL-maksut	Työntekijän työttömyysvak.maksu	
		200	24	
		Sotu-menot	Sotu-velka	
12.10.	80 1600	80	80	1600

Työeläkevakuutus-
maksu

XXX	200
-----	-----

Muut pakolliset
vakuutusmaksut

XXX	24
-----	----

Työntekijän
TyEL-maksut

200	[200]
-----	-------

Työntekijän
työttömyysvakuutusmaksu

24	[24]
----	------

MILLOIN ON PALKKAA?

- Onko työsuhde vai toimeksiantosuhde?:
  - Korvaus työn suorittamisesta:
    - Työsuhde => palkka
    - Toimeksiantosuhde => työkorvaus:
      - *Muu kuin palkkana saatu korvaus (EPL 25§)*
  - Työnantajan velvollisuudet ja maksut:
    - Sotu, TyEL vai YEL
  - Verot:
    - Palkasta ennakonpidätys, ansiotuloa
    - Työkorvauksen saaja hoitaa itse ennakoveronsa, jos merkitty ennakkoperintärekisteriin (*ennakonkanto*), elinkeinotuloa.

TYÖ- VAI TOIMEKSIANTOSUHDE?

- Suhteen kokonaisarvio tunnusmerkkien perusteella:
  - Muodolliset tunnusmerkit mm.:
    - Toiminimi tai yhtiö
    - Pakolliset sosiaalivakuutukset
    - Ennakkoperintärekisterissä
  - Tosiasialliset tunnusmerkit mm.:
    - Toimeksiannon sisältö
    - Itsenäisyys tai henkilökohtaisuus
    - Työnjohto ja valvonta
    - Kustannusten korvaaminen
    - Vastuut, takuut, vakuutukset.

TYÖPANOSOSINKO

- Osakeyhtiö jakaa osinkoa, joka perustuu henkilön työpanoksen määrään; onko osinkoa vai palkkaa?:
  - Verotuksessa (TVL 33b.3§):
    - Osinko on ansiotuloa, jos jakoperusteena on henkilön työpanos
    - Osinko on sen henkilön tuloa, jonka työpanoksesta on kysymys
    - Jakavan yhtiön on suoritettava ennakonpidätys ja sotu-maksu
  - Kirjanpidossa (KILA 1904/2013):
    - Osingonjakoa, ei meno
    - Edellyttää vapaata omaa pääomaa
    - Sotu ja muut vastaavat suoritukset ovat henkilöstömenoja
    - Liitetieto työpanososingon osuudesta voitonjakoehdotuksessa.

- Verohallinto:
  - <http://www.vero.fi/fi-FI>
- Yritystietokanta:
  - <http://www.ytj.fi/>
- Palkkalaskenta:
  - <https://www.palkka.fi/>

TÄRKEÄÄ

- Palkan käsite
- Palkkakirjaukset:
  - Ennakonpidätys
  - Sosiaalimaksujen pidätykset
  - Lomapalkkakirjaus.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

TEHTÄVÄT 7

- Tehtävä 25:
  - *Henkilöstömenot.*
  - Kirjaa vientilausekkein henkilöstömenoihin liittyvät tapahtumat.
- Tehtävä 26:
  - *Henkilöyhtiön oman pääoman kirjaukset.*
  - Kirjaa liiketapahtumat vientilausekkein, laske pääkirjatilien saldot ja laadi tuloslaskelma ja tase käyttäen KPA:n kaavoja.
- Tehtävä 27., SORVA Oy:
  - *Osakeyhtiön oman pääoman kirjaukset.*
  - Kirjaa liiketapahtumat vientilausekkein, esitä myös yhtiön taseen mukainen oma pääoma tilikauden päättyessä.